

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΑΜΜΑΡΩΝ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2023 – 2024

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑΣ ΦΙΛΑΝΑΓΝΩΣΙΑΣ

Δίκτυο Φιλαναγνωσίας Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου - 1^η χρονιά συμμετοχής

Στόχοι:

Τα παιδιά:

- να έρθουν σε επαφή με ποικιλία καλών λογοτεχνικών βιβλίων
- να αναπτύξουν αναγνωστικά κίνητρα, ώστε να προσελκύονται αβίαστα στο διάβασμα λογοτεχνικών βιβλίων
- να εδραιώσουν τη συνήθεια να διαβάζουν λογοτεχνικό βιβλίο ως μέρος της καθημερινής τους ρουτίνας
- να είναι ικανά να διαβάζουν σιωπηρά και μεγαλόφωνα λογοτεχνικά βιβλία με ευχέρεια (ανάλογα με την ηλικία τους)
- να κατανοούν τα λογοτεχνικά κείμενα που διαβάζουν και να τοποθετούνται κριτικά απέναντι τους
- να ανακαλύψουν τη χαρά της αναγνωστικής απόλαυσης λογοτεχνικών βιβλίων
- να κατανοήσουν πως ο «κόσμος της λογοτεχνίας» είναι ένας φανταστικός κόσμος που διεγείρει την περιέργεια και καλλιεργεί τη φαντασία του αναγνώστη
- να ασκηθούν στη δημιουργική γραφή μέσα από την εξερεύνηση της πολυτροπικότητας των λογοτεχνικών κειμένων
- να εκφραστούν εικαστικά μέσα από καλλιτεχνικές δημιουργίες που συνδέονται με λογοτεχνικά βιβλία
- να εδραιώσουν μια φιλική σχέση με το λογοτεχνικό βιβλίο που θα τα οδηγήσει σε μια θετική φιλαναγνωστική στάση εφ' όρου ζωής.
- στο τέλος του προγράμματος να έχουν εδραιώσει ως άτομα μια κουλτούρα φιλαναγνωσίας.

Το σχέδιο δράσης περιλαμβάνει τα ακόλουθα σημαντικά στοιχεία:

- Εμπλοκή του συνόλου των εκπαιδευτικών του σχολείου
- Δημιουργία και ανάδειξη (visibility) αναγνωστικής κουλτούρας
- Οργανωμένες δράσεις για τη φιλιαναγνωσία
- Αξιοποίηση της τεχνολογίας
- Επικοινωνία με οικογένειες και την κοινότητα
- Δράσεις φιλιαναγνωσίας με/για τις οικογένειες
- Συμμετοχή οργανισμών και προσώπων από την κοινότητα
- Αναβάθμιση βιβλιοθηκών τάξεων και της αίθουσας της «Παραμυθοχώρας»
- Επαναφορά τακτικών που εφαρμόζονταν στο σχολείο παλαιότερα π.χ. Βιβλιοτρεχάλας

Διαδικασία προώθησης του στόχου:

Στάδιο 1: Συλλογή και ανάλυση δεδομένων, αξιολογώντας το σχέδιο δράσης της περασμένης σχολικής χρονιάς

Στάδιο 2: Καθορισμός αναγκών και προτεραιοτήτων με βάση την εμπειρία της περσινής χρονιάς

Στάδιο 3: Ανάπτυξη σχεδίου δράσης

Στάδιο 4: Εφαρμογή και παρακολούθηση της προόδου

Στάδιο 5: Αξιολόγηση και αναθεώρηση

Στάδιο 1: Συλλογή και ανάλυση δεδομένων

Πολλά παιδιά δεν έχουν ιδιαίτερες αναγνωστικές εμπειρίες ενώ η επαφή τους με την παιδική λογοτεχνία είναι ελάχιστη. Ένας μεγάλος αριθμός παιδιών δεν έχει τη συνήθεια της ανάγνωσης ως αισθητική απόλαυση. Παρόλα αυτά, όπως φάνηκε από την περσινή χρονιά τα παιδιά αντιδρούν πολύ θετικά όταν έρθουν σε επαφή με λογοτεχνικά βιβλία τα οποία προσεγγίζονται με δημιουργικούς τρόπους από τους εκπαιδευτικούς. Οι αντιδράσεις κατά τη δημιουργία της αίθουσας της Παραμυθοχώρας και οι άτυπες αιτήσεις τους για συχνότερες δράσεις έδειξαν ότι έχουν μπει οι βάσεις για τη δημιουργία μιας φιλαναγνωστικής κουλτούρας.

Στάδιο 2: Καθορισμός αναγκών και προτεραιοτήτων

Τα πιο πάνω δεδομένα δημιουργούν την ανάγκη για δράσεις σε 3 επίπεδα (σχολικής μονάδας, τάξης, κοινότητας) ώστε τα παιδιά να καλύψουν τα αναγνωστικά τους κενά και να ενδυναμωθεί η σχέση τους με τα βιβλία.

Στάδιο 3: Ανάπτυξη σχεδίου δράσης

Προκαταρκτικά:

- Συζήτηση και αξιολόγηση των περσινών μας δράσεων από τη φετινή ομάδα για το σχέδιο δράσης φιλαναγνωσίας του σχολείου.
- Ενημέρωση των εκπαιδευτικών για τη συμμετοχή του σχολείου μας στο δίκτυο φιλαναγνωσίας για 1^η χρονιά και για το τι αναμένεται να υλοποιηθεί. Συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων, ιδεών και δράσεων που μπορούν να γίνουν για να επιτευχθούν οι στόχοι. Προσαρμογή του σχεδίου δράσης κατά την αρχική του παρουσίαση στο σύνολο των εκπαιδευτικών του σχολείου (αν χρειάζεται) έτσι ώστε όλοι οι εκπαιδευτικοί να νιώθουν ότι μπορούν να ανταποκριθούν στο σχέδιο.
- Ενημέρωση γονιών του σχολείου για τον στόχο του σχολείου, τις περσινές μας δράσεις και ενθάρρυνση για βοήθεια από μέρους τους με οποιοδήποτε τρόπο ζητηθεί.
- Ενημέρωση παιδιών της κάθε τάξης από τον υπεύθυνο δάσκαλό τους για τον στόχο του σχολείου. Συζήτηση και ιδέες για τον τρόπο εμπλοκής τους στη διαδικασία και για τα οφέλη που θα αποκομίσουν τα ίδια από τις δράσεις που θα γίνουν. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να προσαρμόσουν τις δράσεις που προγραμματίζουν έτσι ώστε να ληφθούν, όπου είναι δυνατό, υπόψη και οι ιδέες των παιδιών.

**** Με τα πιο πάνω εξασφαλίζεται η θετική στάση των εμπλεκομένων στο σχολείο και γίνονται βήματα προς την επιτυχία του σχεδίου δράσης ****

Υπεύθυνοι εκπαιδευτικοί για την ανάπτυξη και εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης:

Ρένα Τσαμπαλά, Δημητρίου Χαράλαμπος, Άριστος Ευαγόρου, Κατερίνα Κουφού, Ελένη Χρίστου.

ΕΠΙΠΕΔΟ 1: Σχολική μονάδα

Δράση	Τάξεις - Εκπαιδευτικοί	Χρονοδιάγραμμα
1. <u>Θεματικές εκθέσεις βιβλίων «Βιβλία από σπίτι»:</u> Αναζήτηση βιβλίων με συγκεκριμένες θεματικές, π.χ. 28 Οκτωβρίου 1940, Πόλεμος, Χριστούγεννα κτλ και οργάνωση έκθεσης βιβλίων και εξωφύλλων στο σχολείο για τα παιδιά αλλά και την ώρα εκδηλώσεων προς τους γονείς.	Όλη τη χρονιά
2. <u>«Βιβλιοτρεχάλας»:</u> αναβίωση του θεσμού - να εμπλουτιστεί η συλλογή με βιβλία που θα φέρουν τα παιδιά ή με βιβλία του σχολείου (αν είναι δυνατό, να αγοραστούν και καινούρια): Τα παιδιά που θα παίρνουν βιβλίο, θα μπορούν να διαβάζουν το διάλειμμα στον σταθμό ανάγνωσης, στα «Σκαλιά της Ανάγνωσης» (σκαλιά στην κεντρική αυλή). Αρχή με Χριστουγεννιάτικα βιβλία.	Δεκέμβριος – τέλος χρονιάς
3. <u>Οι μεγάλοι διαβάζουν στους μικρούς:</u> Τα Χριστούγεννα, τα παιδιά των μεγάλων τάξεων «υιοθετούν» παιδάκια των μικρών τάξεων και τους δίνεται χρόνος (μια περίοδος) και χώρος για να τους διαβάσουν ένα βιβλίο. Η δραστηριότητα μπορεί να επαναληφθεί ξανά μέσα στη σχολική χρονιά, αν κριθεί σκόπιμο.	Δεκέμβριος
4. Συμμετοχή στη μεγάλη δράση του ELNIPLEX: <i>Χάρισε ένα βιβλίο, δυνάμωσε το φως!</i> . https://www.elniple.com/χάρισε-ένα-βιβλίο-δυνάμωσε-το-φως-στις/ Αρχή με μεγάλη έκθεση κατά τη διάρκεια τη Χριστουγεννιάτικης γιορτής. Το σλόγκαν της δράσης θα μπαίνει σε κάθε βιβλίο που φτάνει στο σχολείο ως βιβλιοκέρασμα (βλέπε δραστ. 3 επίπεδο 2)	21 Δεκεμβρίου
5. <u>Βιβλιοδέντρο:</u> Μετά τη Χριστουγεννιάτικη γιορτή το τεράστιο δέντρο που θα στηθεί στην αίθουσα, θα μετατραπεί σε βιβλιοδέντρο (με πολλές βιβλιοπροτάσεις) από το οποίο θα	

<p>μπορούν να παιδιά να επιλέγουν τίτλους βιβλίων για δικές τους αναγνώσεις ή για το Βιβλιοκέρασμα.</p> <p>6. <u>Παραμυθένια διαλείμματα</u>: Στήνεται στην αυλή ένας «ραδιοφωνικός» σταθμός (ηχείο με μικρόφωνο) και η καρέκλα του αφηγητή. Γύρω-γύρω τοποθετούνται παγκάκια. Με πρόγραμμα, μεγάλα παιδιά που το επιθυμούν, αφηγούνται κατά τη διάρκεια των διαλειμμάτων μικρά παραμύθια ή ιστορίες (π.χ. κλασικά παραμύθια, μύθους του Αισώπου, σύγχρονη λογοτεχνία για μικρά παιδιά).</p> <p>7. <u>Ημερίδα Φιλαναγνωσίας</u> σε σταθμούς</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τεχνολογία και βιβλία • Ζεστή σοκολάτα και διάβασμα • BookStagram: έκθεση στην Παραμυθοχώρα (βλέπε δραστ.3 επίπεδο 2) • Άλλες δράσεις <p>8. <u>Καρναβαλίστικο πάρτυ</u> σε πρωινό χρόνο – Ντύνομαι ο αγαπημένος μου ήρωας βιβλίου. **Η δράση αυτή μπορεί να γίνει σε απογευματινό χρόνο σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Γονέων του σχολείου.</p> <p>9. <u>Έκθεση βιβλίου</u>: στην έκθεση βιβλίου μπορεί να υπάρχουν τα βιβλία που επέλεξαν ήδη αποσπάσματα τα παιδιά μετά τη δραστ.7 του επιπέδου 2.</p> <p>10. <u>Σλόγκαν και διαγωνισμός αφίσας του σχολείου</u> με «γεύση» βιβλίου.</p>	<p>Παιδιά εθελοντές</p> <p>Χαράλαμπος Δημητρίου Ρένα Τσαμπαλά</p> <p>ΟΛΕΣ ΟΙ ΤΑΞΕΙΣ</p> <p>ΟΛΕΣ ΟΙ ΤΑΞΕΙΣ</p> <p>ΟΛΕΣ ΟΙ ΤΑΞΕΙΣ</p>	<p>Δεκέμβριος - Ιανουάριος</p> <p>Αρχές Φεβρουαρίου</p> <p>Μάρτιος</p> <p>.....</p> <p>Νοέμβριος</p>
--	---	--

ΕΠΙΠΕΔΟ 2: Σχολική Τάξη

Δράση	Τάξεις - Εκπαιδευτικοί	Χρονοδιάγραμμα
<p>1. <u>Ελεύθερη ανάγνωση βιβλίου</u>: δεκάλεπτη ανάγνωση βιβλίων από τα παιδιά και τον/την εκπαιδευτικό της κάθε τάξης, χωρίς κάποια εργασία. Η συχνότητα και η διάρκεια της δράσης θα καθορισθεί από τον/την κάθε εκπαιδευτικό π.χ. κάθε Πέμπτη πρωί.</p>	ΌΛΟΙ	Όλη τη σχολική χρονιά – Ευέλικτο.
<p>2. Συμμετοχή στη σπονδυλωτή Δράση του ΚΣΠΝΒ: “Δημιουργώ και με τη Δύναμη των Ιστοριών Αλλάζω τον Κόσμο” https://cybby.org/limbookfair2conf/</p>	Δ' και Στ' ΤΑΞΕΙΣ	Νοέμβριος
<p>3. <u>Βιβλιοκέρασμα</u>: τα παιδιά που γιορτάζουν, μπορούν να κεράσουν τη βιβλιοθήκη της τάξης τους ένα καινούριο βιβλίο. Σε κάποιο χώρο θα καθορισθεί από το σχολείο μπορούν να τοποθετηθούν πλαστικοποιημένα εξώφυλλα βιβλίων από τα οποία τα παιδιά θα μπορούν να επιλέξουν το βιβλίο που θα «κεράσουν» τα παιδιά, αγοράζοντας ένα αντίτυπο. Στο βιβλίο θα αναγράφεται το όνομα του παιδιού που κερνά (δημιουργία χαρακτηριστικού σχεδίου στο μάθημα της εικαστικής αγωγής που θα μπαίνει στα βιβλία με το όνομα για να αναγράφεται το όνομα του παιδιού που «κερνά»).</p>	ΟΛΕΣ ΟΙ ΤΑΞΕΙΣ	Όλη τη σχολική χρονιά
<p>4. <u>BookStagram</u>: διαγωνισμός selfie με το αγαπημένο βιβλίο των παιδιών σε αγαπημένους ή/και απρόσμενους χώρους και στάσεις... Τα παιδιά θα φωτογραφίζονται από τους γονείς τους και οι φωτογραφίες θα πρέπει να σταλούν στο email του σχολείου σε μια συγκεκριμένη περίοδο. Οι φωτογραφίες μπορεί να αναρτηθούν σε διάφορα μέρη εντός του σχολείου. Αρχή μπορεί να γίνει με τους δασκάλους του σχολείου που θα φωτογραφηθούν με το αγαπημένο τους βιβλίο. Οι φωτογραφίες μπορεί να εκτεθούν στην Παραμυθοχώρα κατά τη διάρκεια της</p>	ΟΛΕΣ ΟΙ ΤΑΞΕΙΣ	Ιανουάριος

<p>ημερίδας φιλιαναγνωσίας, όπου μπορεί να ανακοινωθεί και ο διαγωνισμός.</p> <p>5. <u>BookBa (ΒιβλιοZumba), Βιβλιοπαρέλαση και Βιβλιοντόμινο</u></p> <p>6. Διαγωνισμός συγγραφής παραμυθιού</p> <p>7. Σαββατοκυριακό με ένα βιβλίο και η τσάντα στο σχολείο</p> <p>8. <u>ΒιβλιοΠαρουσιάσεις</u>: τα παιδιά που το επιθυμούν παρουσιάζουν ένα κομμάτι του βιβλίου τους στην ολομέλεια της τάξης και τα υπόλοιπα παιδιά προσπαθούν να υποθέσουν γιατί το κάθε παιδί επέλεξε το συγκεκριμένο απόσπασμα. Το κάθε αγαπημένο απόσπασμα μπορεί να μπαίνει στην πινακίδα της τάξης με το εξώφυλλο του βιβλίου ή/και σε κάποια ιστοσελίδα π.χ. radlet ή Teams για σκοπούς διάχυσης. *** Προαιρετικά, οι εκπαιδευτικοί που το επιθυμούν μπορεί να προχωρήσουν ηχογραφώντας τα παιδιά που το επιθυμούν να διαβάζουν το αγαπημένο τους απόσπασμα με ή χωρίς τους λόγους που το επέλεξαν, δημιουργώντας έτσι μία σειρά με απλά podcast αφηγήσεων.</p> <p>9. <u>Το παπούτσι του ήρωα</u>: Τα παιδιά ζωγραφίζουν το παπούτσι του αγαπημένου τους ήρωα και ακολουθεί έκθεση των έργων.</p> <p>10. Επισκέψεις σε βιβλιοθήκες</p>	<p>ΟΛΕΣ ΟΙ ΤΑΞΕΙΣ</p> <p>ΟΛΕΣ ΟΙ ΤΑΞΕΙΣ</p> <p>.....</p> <p>ΟΛΕΣ ΟΙ ΤΑΞΕΙΣ</p> <p>E1 +</p> <p>Θα αποφασιστεί ανάλογα με τις βιβλιοθήκες που θα μπορέσουν να μας φιλοξενήσουν.</p>	<p>Κάθε φορά που υποδεχόμαστε νέα βιβλία στο σχολείο.</p> <p>Ιανουάριος</p> <p>Ιανουάριος</p> <p>Ιανουάριος – Μάιος</p> <p>Ιανουάριος – Μάιος</p> <p>Όλη τη σχολική χρονιά</p>
--	---	--

<p>11. Ενημέρωση των παιδιών για φιLANαγνωστικές δράσεις που μπορούν να συμμετέχουν στον ελεύθερο τους χρόνο. (οι δράσεις θα προωθούνται στο γκρουπ των εκπαιδευτικών του σχολείου στο Viber)</p>	<p>ΟΛΕΣ ΟΙ ΤΑΞΕΙΣ</p>	<p>Όλη τη σχολική χρονιά</p>
---	-----------------------	------------------------------

ΕΠΙΠΕΔΟ 3: Εξωτερικοί φορείς/συνεργάτες

Δράση	Τάξεις - Εκπαιδευτικοί	Χρονοδιάγραμμα
<p>1. Ανάγνωση παραμυθιού από παππούδες/γιαγιάδες: η δραστηριότητα μπορεί να πραγματοποιηθεί κατά την «Ημερίδα ΦιLANαγνωσίας» αν δεν είναι πολλοί οι παππούδες και οι γιαγιάδες ή με ραντεβού κατά τη διάρκεια της χρονιάς.</p>	<p>..... τάξεις</p>	<p>Ημερίδα ΦιLANαγνωσίας ή όλη τη χρονιά.</p>
<p>2. Συναντήσεις με συγγραφείς (δια ζώσης ή διαδικτυακά)</p>	<p>ΟΛΕΣ ΟΙ ΤΑΞΕΙΣ – συντονισμός Χαράλαμπος Δημητρίου</p>	<p>Οκτώβριος – τέλος χρονιάς.</p>
<p>3. Ερυθρός Σταυρός: Συλλογή βιβλίων τα οποία θα δοθούν στον Ερυθρό Σταυρό για να τα μοιράσει σε παιδιά που τα έχουν ανάγκη.</p>	<p>ΟΛΕΣ ΟΙ ΤΑΞΕΙΣ</p>	<p>Μάρτιος</p>
<p>4. Συμμετοχή στο δίκτυο φιLANαγνωσίας του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου.</p>	<p>Εκπρόσωπος σχολείου: Χαράλαμπος Δημητρίου</p>	<p>Όλη τη σχολική χρονιά</p>
<p>5. Επιμόρφωση για γονείς: «Βιβλίο – Γονείς – Παιδιά: Χτίζοντας ΦιLANαγνωσία»</p>	<p>Διευθύντρια - Χαράλαμπος Δημητρίου</p>	<p>.....</p>

6. Στοχευμένος εμπλουτισμός βιβλιοθηκών τάξεων με τη στήριξη του Συνδέσμου γονέων.	Νοέμβριος – τέλος χρονιάς
7. «Ορατήτητα» - Προώθηση των φιλαναγνωστικών δράσεων του σχολείου στον Σύνδεσμο Γονέων και διάχυση μέσω της σελίδας του στο Facebook	ΟΛΗ ΤΗ ΧΡΟΝΙΑ
8. Δημιουργία ανταλλακτικής βιβλιοθήκης στην κοινότητα	Δεκέμβριος – τέλος χρονιάς

Επιμόρφωση εκπαιδευτικών σε ώρα συνεδρίας

- Δρ. Πέτρος Πανάου «Η ανάγνωση και η γραφή ως δημιουργικές εργασίες»
- Χαράλαμπος Δημητρίου - διάχυση ιδεών από το Δίκτυο Φιλαναγνωσίας του Π.Ι.
- Χαράλαμπος Δημητρίου – διάκριση των δράσεων φιλαναγνωσίας από τις δραστηριότητες στα πλαίσια του μαθήματος της Λογοτεχνίας/ επιμόρφωση για το μάθημα της Λογοτεχνίας στο Δημοτικό Σχολείο.
- Σπύρος Σοφοκλέους – Δημιουργική Γραφή στο Δημοτικό Σχολείο.
- Άλλα άτομα που θα προκύψουν μέσα στη χρονιά.

Επιμορφώσεις εκπαιδευτικών σε μη διδακτικό χρόνο

Προαιρετικές επιμορφώσεις και συμμετοχές εκπαιδευτικών του σχολείου σε φιλαναγνωστικές δράσεις, συνέδρια και εργαστήρια. π.χ.

- Δράσεις του ΚΣΠΝΒ (Cyprus iBbY), π.χ. Furry Book Club, Φανατικά Αθεράπευτοι Βιβλιοφάγοι κτλ <https://cybby.org/fav2022/>
- Nicosia Book Fest
- Limassol International Book Fair